

2015

89

SCHRIFTELIJKE VRAGEN

Vragen van de dames H. de Boer en H. Koelmans en de heren R. Post en M. van Ooijen

(ingekomen op 26 mei 2015 en
antwoorden door het college verzonden op 9 juli 2015)

Schriftelijke vragen over voortgang garantiebanen

Gemeenten, werkgevers en werknemers hebben zich, ter uitvoering op het sociaal akkoord van 2013, verplicht om 125.000 banen te realiseren voor mensen met een arbeidsbeperking, de garantiebanen. In de regio Utrecht-Midden zijn afspraken gemaakt over het creëren van 1145 nieuwe banen eind volgend jaar, waarvan 310 bij overheden en 835 bij werkgevers. De Utrechtse Werktafel (het voormalige werkbedrijf Utrecht-Midden), onder voorzitterschap van wethouder Everhardt, is hiervoor verantwoordelijk.

Tijdens de vergadering van de commissie mens en samenleving op 26 maart 2015 hebben de fracties van PvdA, GroenLinks, SP en ChristenUnie al hun zorgen geuit over de voortgang van de banenafpraak, zowel aan de aanbod- als de vraagzijde. In de raadsinformatieavond van 17 maart 2015 waren eveneens verontrustende signalen te horen. Onder andere van het UWV over de nieuwe doelgroep jonggehandicapten. Deze groep dreigt tussen wal en schip te vallen. Recente mediaberichten in onder andere NRC Handelsblad (1 mei 2015) en Nieuwsuur (12 mei 2015) bevestigen dit beeld helaas voor het hele land. Er zou nog bijna niemand zijn geplaatst op een garantiebaan, en ook het aantal indicaties voor garantiebanen is nog heel beperkt. Hiervoor werden diverse oorzaken genoemd: het 'uit beeld verdwijnen' van jonggehandicapten die van school komen, de te strenge keuring /te ruime toepassing van de definitie garantiebanen ('iedereen die niet zelfstandig het minimumloon kan verdienen' en de prijs die gemeenten aan het UWV moeten betalen voor een indicatie garantiebaan (€810,- per persoon). Dit laatste heeft de staatssecretaris inmiddels opgelost door deze financiering centraal te gaan regelen.

Dit brengt de fracties van PvdA, GroenLinks, SP en ChristenUnie tot de volgende vragen aan het college:

1. Hoeveel mensen hebben zich bij de gemeente Utrecht gemeld voor een garantiebaan?

Mensen melden zich niet direct voor een baan die onder de banenafpraak valt. Als mensen zich melden voor werk, wordt er door de professionals van Werk en Inkomen een quick scan, korte eerste indeling voor de dienstverlening, uitgevoerd. Als hieruit blijkt dat iemand mogelijk in aanmerking komt voor een banenafpraak, volgt er een verdiepend gesprek. Dit gesprek wordt samen met een arbeidsdeskundige van het UWV uitgevoerd. Na dit gesprek wordt iemand al dan niet voorgedragen voor een indicatiestelling. Voor aantallen zie vraag 2.

2. Hoeveel mensen hiervan hebt u voor een indicatie garantiebaan naar het UWV verwezen?

In Utrecht zijn 18 mensen voorgedragen voor een indicatiestelling.

3. Wat waren de redenen om mensen niet door te verwijzen naar een indicatie garantiebaan? Welke criteria worden hierbij gehanteerd?

Redenen hiervoor waren, geen gediagnostiseerde ziekte/gebrek, afwijzing Wajong waaruit bleek dat iemand wel wettelijk minimumloon (WML) kan verdienen naar inschatting van het UWV of er was sprake van aantoonbare werkervaring waaruit bleek dat iemand wel 100% WML kon verdienen.

4. Welke voorzieningen biedt u aan mensen die niet worden geïndiceerd voor een garantiebaan of wel worden geïndiceerd maar worden afgewezen? Houdt u deze mensen in het vizier? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet?

Mensen met een indicatie banenafpraak zitten in onze regionale pilot, 'Werk maken van baanafspraken' of worden individueel begeleid door een professional van Werk en Inkomen. Mensen die de indicatie niet krijgen of worden afgewezen door een werkgever, blijven in het vizier en worden

direct door de accountmanager van het werkgeversservicepunt benaderd en bemiddeld naar ander passend werk. Aanvullend kunnen zij gebruik maken van ons overige re-integratie aanbod.

5. Hoeveel mensen zijn er, in respectievelijk de gemeente Utrecht en de arbeidsmarktregio Utrecht-Midden, geïndiceerd voor een garantiebaan? Welk deel hiervan is geplaatst op een garantiebaan?

In de arbeidsmarkt regio Utrecht-Midden zijn in 2015 bij het UWV 39 indicatiestellingen aangevraagd, waarvan 26 adviezen afgegeven (14 toegekend en 12 afgewezen).

Het aantal plaatsingen op een banenafpraak in 2015 is 74 (peildatum 11 mei 2015). Het betreft hier het aantal Wajong plaatsingen op een banenafpraak. Het aantal plaatsingen is hoger dan het aantal toegekende indiceringen omdat de doelgroep Wajong rechtstreeks wordt opgenomen in het doelgroepenregister zonder dat daar een indicatie voor nodig is.

In aanvulling op het aantal van 74 Wajong-plaatsingen worden er door de SW bedrijven in de regio ook WSW-ers geplaatst in individuele of in groepsdetachering. Met ingang van 1 januari 2013 tellen nieuwe plaatsingen ook mee voor de banenafpraak. Het totaal aantal detacheringen in de regio was 627 op 1 januari 2015.

In welke mate de bovenstaande plaatsingen meetellen voor de banenafpraak is op dit moment nog niet bekend om de volgende redenen:

- De bovenstaande cijfers betreffen het aantal plaatsingen op de peildatum. Het betreft hier niet het aantal netto plaatsingen. Een netto plaatsing houdt in dat iemand duurzaam wordt geplaatst op een contract van 25,5 uur.*
- Niet alleen het aantal plaatsingen telt (als +) maar ook het aantal aflopende contracten (als -).*
- Alleen nieuwe detacheringen tellen met ingang van 1 januari 2013 mee voor de banenafpraak.*

De 1^e meting zal naar alle verwachting per 1 januari 2016 plaatsvinden.

SZW is verantwoordelijk voor verwerking en publicatie van de cijfers over de voortgang banenafpraak. UWV levert een gedeelte van deze cijfers aan onder andere uit het doelgroepenregister en de polisadministratie.

UWV is in afstemming met SZW bezig informatie op te stellen rondom deze ontwikkelingen en zal begin juli hierover communiceren naar externe partners als gemeenten, zodat iedereen hetzelfde beeld heeft over wat er bekend is aan aantallen en wat er nog aan zit te komen.

Tijdens de informatiebijeenkomst van 25 augustus zullen wij dit nader toelichten.

Ondertussen gaat de huidige dienstverlening vanuit de WerkgeversServicepunten, het UWV en de SW-bedrijven gewoon door. Werkzoekenden met een arbeidsbeperking worden geplaatst op reguliere banen.

6. Hoeveel mensen stonden er op 1 januari 2015 op de wachtlijst van de WSW? Welk deel hiervan is geplaatst op een garantiebaan?

Op 31 december 2014 stonden er 29 personen met een geldige wet sociale werkvoorziening (Wsw)-indicatie op de wachtlijst voor de Wsw..

7. Worden de mensen op de wachtlijst individueel benaderd door de gemeente voor een gesprek over hun mogelijkheden? Zo nee, waarom niet?

De mensen die op de wachtlijst staan, zijn door UW gesproken voorafgaand aan plaatsing op de wachtlijst. Een aantal van hen zijn aangemeld voor de regionale pilot banenafpraak. De personen die hier nog niet aan toe waren, zijn overgedragen aan het UWV (omdat zij recht hebben op WW) of aan de gemeente voor andere dienstverlening of een traject.

8. Hoe ziet de voorrangsregeling voor mensen op de wachtlijst WSW en Wajongers met arbeidsvermogen er in de praktijk uit?

De voorrangsregeling betekent dat deze mensen niet naar het UWV hoeven voor een indicatie banenafpraak maar vanwege hun indicatie Wsw of Wajong in het doelgroepenregister worden opgenomen. De gemeente of UWV is verantwoordelijk voor de toeleiding van deze personen naar

werkgevers. Vanzelfsprekend kan iemand ook zelf een werkgever zoeken die hem/haar vanwege de banenafpraak in dienst wil nemen.

9. Bent u bekend met het knelpunt van de nieuwe doelgroep jonggehandicapten, die voor het grootste deel (85%) niet in aanmerking komt voor een Wajonguitkering, maar die ook niet in aanmerking komen voor een garantiebanaan en daarnaast vanwege de 4-wekenzoektermijn geen (direct) recht op bijstand hebben? Welke acties onderneemt u om dit knelpunt op te lossen?

Ja, dit knelpunt is bekend en ook op landelijk niveau punt van discussie. Op 8 mei heeft de Staatssecretaris een brief gestuurd naar de Tweede Kamer over de indicaties doelgroep banenafpraak. Hierin staat onder andere dat Voortgezet Speciaal Onderwijs en Praktijkschoolonderwijs (VSO/PrO) en ROC-entree-leerlingen zich rechtstreeks bij UWV kunnen aanmelden voor de doelgroep beoordeling banenafpraak. Het feit dat jongeren rechtstreeks naar het UWV kunnen voor een indicatie lost het probleem naar verwachting niet op aangezien er in de criteria van het UWV en de drempelfuncties die worden gehanteerd niets wijzigt. De G4 lobby op dit punt richt zich op het rechtstreeks opnemen van deze doelgroep in het doelgroepenregister, zonder indicatiestelling.

Voor deze jongeren die in aanmerking komen voor een uitkering van Werk en Inkomen, zijn we bezig een werkwijze te implementeren waardoor leerlingen al tijdens de laatste fase van de schoolperiode een uitkering kunnen aanvragen. Deze jongeren worden direct in contact gebracht met een medewerker van het team jongeren. Deze zal in overleg met de jongere en de school het vervolgtraject uitzetten. Op deze manier voorkomen we dat jongeren in een kwetsbare positie tussen wal en schip raken.

10. Hebt u sluitende afspraken gemaakt met het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) om deze doelgroep in beeld te brengen en te houden? Zo ja, welke? Zo nee, bent u bereid dit op korte termijn alsnog te doen? Hebt u reeds overdrachtsafspraken gemaakt met het UWV, die nog tot 1 juli 2015 een samenwerkingsafpraak met het VSO heeft?

Ja, er zijn afspraken gemaakt met de scholen. Hierbij zijn naast scholen, ook de collega's van onderwijs en de WMO betrokken om de hele keten in kaart te brengen (onderwijs, arbeidsmarkt, dagbesteding). Alle scholen in de regio hanteren inmiddels hetzelfde overdrachtsformulier. Komend jaar wordt de werkwijze voor overdracht en begeleiding samen met de scholen verder aangescherpt en/of bijgesteld. Arbeidsdeskundigen van het UWV hebben hun werkplek in het Stadskantoor en werken samen met het team jongeren.

Niet alleen bij de toeleiding van werkzoekenden doen zich problemen voor, ook het realiseren van de garantiebanaan lijkt moeizaam te verlopen. Tijdens de commissievergadering op 26 maart 2015 meldde de wethouder dat de laatste hand werd gelegd aan het 'marktwerkingsplan' waarin concrete afspraken worden gemaakt over de verdeling van de 1145 banen in 2015 en 2016. Het zou begin april worden vastgesteld, maar we hebben het nog steeds niet ontvangen.

11. Is het marktwerkingsplan van het Werkbedrijf Utrecht-Midden inmiddels vastgesteld? Zo ja, kunt u het aan de raad doen toekomen? Zo nee, waarom heeft het zo lang geduurd en wanneer wordt vaststelling verwacht?

Het arbeidsmarktwerkingsplan is vastgesteld door de Utrechtse Werktafel op donderdag 28 mei. Het marktwerkingsplan wordt naar de commissie Mens en Samenleving gestuurd. Kenmerk 15.506301 dd. 7 juli 2015.

12. Hebt u, om het goede voorbeeld te geven, al nadere afspraken gemaakt over de 310 banen die de diverse overheden voor hun rekening hebben genomen? Hoeveel banen neemt de gemeente Utrecht voor zijn rekening en om welk type werk gaat dit?

Van de 310 banen die regionaal door overheden moeten worden ingevuld heeft Utrecht het streven jaarlijks 8 of 9 werkplekken beschikbaar te stellen. Op diverse plekken binnen de gemeente is geprobeerd om mensen uit de doelgroep te plaatsen, tot op heden zonder succes. Een dilemma dat hierbij meespeelt is dat de gemeente als gevolg van reorganisaties ook de plicht heeft om overplaatsbare medewerkers op vrijkomende vacatures te plaatsen. Desondanks worden er met alle verantwoordelijke managers gesprekken gevoerd om plekken te creëren voor de doelgroep..

Als ondersteuning voor de werving van de garantiebannen is op 19 mei 2015 mei de regionale promotiecampagne 'Alleen talent telt!' gelanceerd. Dit initiatief stimuleert bedrijven om garantiebannen te realiseren. Over de bruikbaarheid van de website www.onbeperktaandeslag.nl voor de specifieke doelgroep van de garantiebannen hebben de fracties van PvdA, GroenLinks, SP en CUHun twijfels geuit. We hebben begrepen dat het aanvankelijk ging om een pilot voor een jaar die alleen bedoeld was voor hoger opgeleide Wajongers. Nu wordt de website ingezet voor de hele doelgroep van de garantiebannen.

13. Klopt het dat de website www.onbeperktaandeslag.nl aanvankelijk alleen was bedoeld voor de hoogopgeleide werkzoekenden? Waarom is dit vervolgens verbreed naar de hele doelgroep?

De website www.onbeperktaandeslag.nl is inderdaad opgezet met het idee om hoogopgeleide werkzoekenden met een arbeidsbeperking makkelijker in contact te brengen met werkgevers. Het idee dat werkgevers en werkzoekenden met een arbeidsbeperking elkaar kunnen vinden zonder tussenkomst hoeft niet alleen van toepassing te zijn voor hoog opgeleiden. Eventueel met begeleiding, kan nu iedereen met een arbeidsbeperking zich aanmelden op OADS. Dit is getest in een pilot. Hieruit blijkt dat een aantal mensen uit de doelgroep hiermee goed uit de voeten kan. Er zijn ook mensen waarvoor dit geen geschikt instrument is. Deze groep wordt actief bemiddeld.

14. Wat was de uitkomst van de evaluatie van de pilot, die op 31 december 2014 afliep? Kunnen we deze evaluatie ontvangen?

Er heeft een evaluatie plaatsgevonden van de pilot. De belangrijkste doelstellingen zijn behaald. Deze resultaten zijn niet verwerkt in een evaluatierapport. Een evaluatierapport van de pilot kan om deze reden niet worden ontvangen.

Bij het afsluiten van de pilot waren de doelstellingen voor wat betreft het aantal profielen (150) en het aantal contacten (200 digitaal en fysiek) ruimschoots gehaald: het aantal profielen was zelf 2 keer zo veel, wat ook de behoefte aangeeft vanuit de werkzoekenden met een beperking zelf.

De pilot is gestart met 8 werkgevers en is eind vorig jaar uitgebreid naar 10. De doelstelling van in totaal 50 vacatures (5 per werkgever) is daarmee ook gerealiseerd.

15. Waarom is geen gebruik van de vacaturesite van het UWV, www.werk.nl, maar gekozen voor een aparte website?

Werk.nl wordt gebruikt voor alle bijstandsgerechtigden uit Utrecht, dus niet specifiek voor de doelgroep banenafpraak. Om deze reden wordt onbeperkt aan de slag (OADS) aangeboden als extra service voor werkzoekenden en werkgevers. Het biedt de mogelijkheid om werkzoekenden uit de doelgroep en werkgevers die vacatures hebben voor de doelgroep in direct contact met elkaar te brengen. Er zijn meer gemeenten die om deze reden gebruik maken van dit instrument.

16. Deelt u onze visie dat voor veel mensen in de doelgroep garantiebannen een website (alleen) geen geschikt instrument is, maar dat (ook) persoonlijk contact van groot belang is? Zo ja, hoe wordt hierin voorzien?

Deze visie delen wij. Er is dan ook persoonlijk contact en begeleiding. Wij zien OADS als een goed instrument om mensen uit de doelgroep onder de aandacht te brengen bij werkgevers. Het vervangt het persoonlijk contact niet. Veel werkzoekenden kunnen zich ook samen met hun begeleider aanmelden op OADS en zoeken naar vacatures. Daarnaast worden vanuit OADS ook meet&greet met werkgevers georganiseerd. Hier kunnen werkgevers en werkzoekenden elkaar persoonlijk ontmoeten, ook zonder aanleiding van een vacature.

17. Klopt het dat u voornemens bent €200.000,- uit te trekken voor deze website, als onderdeel van de € 1 mln. rijksmiddelen die het Werkbedrijf Utrecht-Midden heeft ontvangen?

Ja dat klopt. In het overleg met de sociale partners is hier overeenstemming over bereikt. Dit bedrag maakt onderdeel uit van het regionale bestedingsplan. De €1 miljoen aan rijksmiddelen is beschikbaar gesteld om de dienstverlening te verbeteren aan werkzoekenden en werkgevers. Om werkgevers in direct contact te brengen met de doelgroep is besloten hier geld voor in te zetten. Onderdeel hiervan is ook het aanpassen van de website op gebruikersvriendelijkheid voor de gehele doelgroep.

18. Wanneer kunnen we het voorstel verwachten voor de besteding van deze € 1 mln., dat in de commissiebrief van 27 januari 2015 was aangekondigd voor de Voorjaarsnota 201

Het bestedingsplan is vastgesteld in de Utrechtse Werktafel op 18 juni. Het voorstel met het bestedingsplan komt na het zomerreces naar u toe.